

НАСМЕШИТЕ СЕ МОЛИМ!

Č30
ČVORAK
TRAVEL & MARKETING
AGENCY

+381 60 32 226 23

www.cvorak.com

cvorak032@yahoo.com

У овом броју:

- > Сусрети
- > Туристички радници Србије у посети Чачку
- > Путопис: КЕНИЈА
- > Обележена 205. годишњица Боја на Љубићу
- > Чворак код Рисима
- > Кречим зидове у плаво са осмехом
- > Три дворишта

Поштовани ђућници и
грађи чашаоци,

Сашили смо у јуни са жељом да
лешујемо... неће.
Границе зашварају па ошварају...
као да водимо живошине
ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА.

Неко брине за ујис у школу, неко
на факултеш. Димитрије сшасео
за ђрви разред, мора деда да
куји шорбу... и за школу, али и за
џушовања.

Тридесетшу јодишњицу аћенције
обележавамо кречењем, али ојеш
све у џлаво... као море.

Идемо на море и у свеш из инаша...
на неколико раша...

Слободан Чворовић

Чорак

„Dessert“ по свету свих ових година

Младен Шарчевић министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије посетио је Чачак. Издавач „Српског народног календара“ поклатио му је овогодишњи примерак књиге.

Министар спорта и омладине Вања Удовичић са својим сарадницима данас је посетио Чачак. Поред Јеличког дуката добио је и књигу „Српски народни календар“.

Чворак и „Српски народни календар“ на Каблару. Календаре је туристичким радницима у име YUTE поклатио Александар Сеничић.

Туристички радници Србије у посети Чачку

Туристичка
организација
Чачка

Сунчан дан бог поклонио туристичким радницима Србије на Каблару. Дводневну посету чачанском крају организовала је Туристичка организација Чачак и агенција ЛАЗЕНА.

Гости из Суботице, Зрењанина, Београда, Лазарева, Нови Сад, Рума, Бајна Башта... са жељом да своје путнике убудуће доведу и покажу им лепоте Овчарско-кабларске клисуре.

Чист кабларски ваздух учинио је све госте још гладнијим. Спас у Рошцима у породичној кући Чвркића... ракијица... чварци, пршута, сир, кајмак, печење, а тек пита са вишњама... трешње је могао да бере ко хоће.

Посета манастиру Никоље и приче о СРПСКОМ НАРОДНОМ КАЛЕНДАРУ.

Вечера у кафани Цар Лазар.

После кратке ноћи у хотелу Београд шетња лепим Чачком.

Спомен комплекс Љубић, Бања Атомска...

 Lazena

+381 63 55 98 08
lazenacacak@gmail.com
Ježevica, Čačak, Srbija

- ▣ Овчарско-кабларска клисура
- ▣ Пеšačke ture
- ▣ Domaći programi
- ▣ Odmor u Srbiji
- ▣ Pećine našeg kraja

ХВАЛА ШТО СТЕ ОКРЕНУЛИ НОВИНЕ - МАЛЕ ПРОМЕНЕ СУ УВЕК ДОБРОДОШЛЕ

Из улице Кнеза Милоша до светских сокака и авенија...

Пише: Слободан Р. Чворовић
Чворак

КЕНИЈА

На Економском факултету у Београду, при студентској организацији AISEC, конкурисао сам за студентску праксу у Финској, Обали Слоноваче и у Кенији, очекујући да ће бар тамо имати неко слободно место.

Конгрес студената економских факултета те године одржавао се у Шпанији, и ја сам добио праксу у Кенији у Најробију, у оквиру *Securito Company*. Био сам више него срећан. Требало је да сам сносим трошкове пута, а компанија трошкове смештаја и исхране за време двомесечне праксе у Кенији. Од JAT-а сам добио бесплатну карту на релацији Београд - Каиро, а одатле је требало да кенијском авиокомпанијом наставим до Најробија. Резервисао сам карту тако да имам два слободна дана до наставка путовања из Египта. Касно увече сам стигао у Каиро и JAT-овом представнику оставио сам кофер да га не бих вукао са собом у хотел.

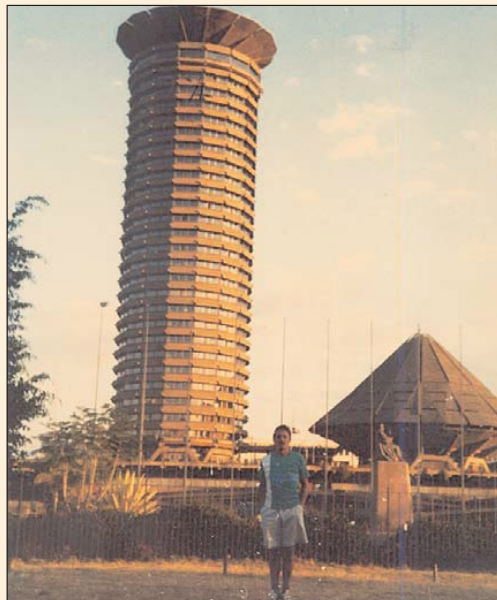
Обишао сам Каиро и његов муслимански део са бројним споменицима под заштитом Унеска, јужно од града ишао сам до коптске четврти, али и до Египатског музеја и до Кеопсове и Кефренове пирамиде. Када је било време за повратак на аеродром, кренуо сам таксијем. Мислио сам да имам времена да свратим у

новоотворени хотел Хелиос. Такси је у Египту јефтин па сам могао себи да дозволим да ме возач сачека. Два сата уочи пута за Кенију стигао сам на аеродром. Преостало је било само да узмем свој кофер из JAT-овог представништва, али је оно било затворено. Наиме, радило је само два дана у недељи када имају летови са Београд. Бесомучно сам тражио некога, али безуспешно - а време за полетање се приближавало. Размишљао сам да ли да оста-

нем због кофера, у том случају би ми пропала авио карта, или да идем и да ми накнадно пошаљу кофер. Лутајући кроз аеродром, схватио сам да за мој проблем нико није заинтересован нико није знао да ми ништа каже или помогне. Неко ми је предложио да одем до друге где се налазе магацини са изгубљеним стварима. У другому видим малу JAT-ову таблу али су врата и овде била закључана. Пењем се на неку пластичну гајбу и вирих на мали прозор где међу торбама, коферима и кутијама видим свој кофер који сам за 80 долара купио у Чикагу пре осам година. Срећан на трен, јер сада треба да пожурих да наставим лет за Најроби. Пишем поруку JAT-овом представнику да ми кофер пошаљу следећим летом.

Касно ноћу сам стигао

летећи са Kenya Airwaysom у Најроби, где сам међу окупљеним црним ликовима који чекају некога, видео таблу на којој пише Слободан. Таблу је држао мој нови домаћин са Економског факултета у Најробију, са којим сам отишао у њихов студентски дом. Ја сам само једном до тада био у неком студентском дому у Београду и често жалим зашто нисам осетио и те радости заједничког живота и дружења и био део њихових прича....Право изненађење

за мене, а био сам и уплашен и бесан како ћу без кофера. На столу у студентској соби сачекало ме је писмо које је почињало са: "Мој непознати пријатељу из Југославије, добро дошао у моју собу, Добро дошао у Кенију". То писмо чувам и данас.

Ујутру долазе по мене из фирме *Securito* где треба да обавим праксу. Прима ме директор, господин Фостер.

Распитује се о мени, мом факултету, о Југославији. Рекао сам му за кофер који ишчекујем, а он се распитивао за доласке авиона из Каира у Најроби, и рекао да ће ме сваког дана неко возити до аеродрома док мој кофер не стигне.

Преместио сам се у нови хотел. Цвеће испод прозора, рајске птице и дрво банана, базен. На посао идем аутобусом, а не службеним колима, иако ми је пружена та могућност. На семафору испред хотела свако стаје белцу. Сваког дана одлазим на посао, али и на аеродром. Напокон, кофер стиже иако неке ствари из њега недостају. Једног дана у граду, журио сам у пошту да се јавим својима, среће ме неки млад црнац, и када сам му одговорио на питање одакле сам, он ми рече да пише рад о историји Југославије. Мени се само журило у пошту. Када сам изашао из поштанске зграде он ме је чекао и предложио да одем негде на пиће. Ушли смо у неки мали ресторан у ко-

ме није било никога, чак ни конобара. Рекао ми је да му је сестра у суседној Уганди и молио ме је за помоћ. Уплашио сам се да ми не отме торбу у којој су ми били новац и пасош. Смислио сам план, рекавши му да сам ту са неколико колега у хотелу Хилтон и да је најбоље да одем и да од њих затражим помоћ. Учинио ми се да је то добра идеја и да ће тако добити више... упитили

Чачанске новине, 1. септембар 2009.

Путопис

23

смо се ка Хилтону. И раније сам био у том хотелу и знао сам да се у хотел може ући на главни улаз, али исто тако може се ући и изаћи кроз продавнице, којих је у том хотелу било свуда околу. Ушао сам на улаз и протрчао на суседну страну, узео такси и отишао у свој хотел. Тек сам у хотелу, из приче са осталима био сигуран у његове пљачкашке намере.

Кенију, земљу богате историје, пре шест хиљада година, насељавали су хушитски, а потом и банутски народи, затим у X веку народи из Омана и Јемена, а у XVIII веку сточарски Масаи. У XV веку долазе Португалци, а Велика Британија је ову земљу 1895. године прогласила делом Источноафричког протектората. Године 1960. основан је Кенијско-афрички национални савез, а 1961. године, за председника је изабран Џома Кенијата. После повлачења британских јединица, 1964. године, проглашена је за републику у оквиру Комонвелта. После Кенијатине смрти, нови председник постао је Данијел Арап Мој.

Председника Мојија сам видео приликом отварања њиховог пословног центра. Иако сам знао да не смем да га сликам, ипак сам то покушао када се нашао испред мене, али сам био мучки одгурнут у страну од његовог обезбеђења, уз образложење да ово није фото-сафари за америчке и британске туристе.

Једног дана сам, у договору са људима из југословенске амбасаде, пошао на пут пошао сам до Момбасе, возом. Вагон је на улазу имао и моје име. Кабине за белце и црнце су одвојене. У возу се служи чај са сребрних послужавника. Путовање ноћу, а ујутру се будим, отварам ормарић поред прозора да се умијем и док воз путује, гледам зебре и жирафе, као на длану и на филму. Проводим неколико дана у Мимбаси, највећем граду и луци на обали Индијског океана, где се у старом арапском делу града налази португалска тврђава Форт Жезус. Купао сам се у Индијском океану заједно са децом која су улазила са великим лаво-

рима, гњурили са њима, а потом на дну у песку тражили опилјке злата. Гост сам неког Сплићанина који ради у овој поморској луци, али ме не оставља самог код куће да правим друштво његовој недавно придошлој жени из Кастела.

По мом повратку у Најробу, настављам праксу у својој компанији, а домаћини се труде да ми у свему помогну, воде ме и на њихов локални сајам прехране. Одлазим и у национални парк Тсаво и Амбосели, који се налази на подножју Кили-

мандара, а Чачак и Аранђеловац су тако близу, сам сам му предложио да ме, уколико остане неко празно место у авиону, позове да фотографишем животиње. И шта мислите, да ли ме је звао? Мислио сам да Чачак и Аранђеловац нису тако далеки. Испоставило се да су Чачак и Аранђеловац ипак били далеко. Бошковић ме никада није звао.

А на послу, неки канцеларијски, ни мало тешки задаци. *Securito* се бави преносом и обезбеђивањем пошлјки и вредносних писа-

група црнаца, чудно ме гледају, пролазе ме. Убрзавам корак, окрећем се, а они застали. Починем да трчим, чини ми се као да трчим у месту, стижу ме, обарају ме на земљу и скидају ми ланац, сат и кожне ципеле. Однели су и торбу са фотоапаратом у којем је било 35 снимака. Апарат сам носио сваког дана са собом у нади да ће ме Бошковић позвати. Бос, у чарапама, трчим у станицу полиције, а тамо десетине са сличним судбинама: милиција само слеже раменима. У повратку у хо-

манцара. Често посећујем и Масаимар, природни резерват на 1.500 квадратних метара површине. Наравно, сликам се и са животињама и са Масима.

Једнога јутра повезао ме је човек који носи значку авиона на реверу, и после чудне приче, предлажем да одем са њим у ту авиокомпанију *Бошковић*. Претпоставио сам да је то неки наш човек. И јесте. Дочекује ме Бошковић из околине Аранђеловца, који је, како каже, на почетку рата, 1941. године, превезао кнеза-намесника Павла у Африку. Сада је власник компаније која изнајмљује авионе за фото-сафари. Изгледало је као да ми се није

ма. Радио сам у свим секторима компаније. После посла обично свраћам у хотел *Интерконтинентал* на базен и топлу чоколаду. Често идем и у коцкарницу, али не да бих се коцкао, него да бих јео мале сендвиче и ситне колаче који су за играче бесплатни. Белац сам, па ме нико није контролисао.

Једне вечери враћам се у свој хотел поред парка, иако су нам рекли да туда не пролазимо у вечерњим сатима. У сусрет ми долази

тел, мој собни колега, студент из Аргентине, љути се што су ми однели и кључ и привезак од собе, боји се да нам не дођу у току ноћи...

А кенијски дани теку... једем банане сваког дана, купам се у базену, иако је новембар...

Сада, двадесет пет година после тог мог пута, ипак се са радошћу сећам Кеније... размишљајући како бих поново волео да одем тамо да видим Викторијине водопаде.

TURISTIČKA
AGENCIJA
Boşovak
ČAČAK

032/22-26-23

032/34-33-66

cvorak032@yahoo.com

IDITE U SVET IZ INATA
U NEKO LIKO RATA...

Обележена 205. годишњица Боја на Љубићу

Пологање венаца и одавање почasti, у Чачку је 6. јуна обележена 205. годишњица Боја на Љубићу и годишњица смрти Танаска Рајића.

Венце су положили државни секретар Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Антић, представници Војске Србије, Моравичког управног округа, града Чачка, као и удружења и грађани опредељени за неговање традиција ослободилачких ратова Србије.

У име удружења потомака ратника венце су положили и Родољуб Петровић и Слободан Чворовић.

Чворац код Рисима

Уторак касно поподне, сунце је размакло облаке и обасјало повећу групу прелетача у малом дворишту у центру града. Сви свечано обучени.

У заказано време са споредних врата куће поздравља нас син мог професора српско-хрватског језика - Бошка. Висок као отац, течно говори, брани сећање на професора, оца, који је сваки час - пре скоро 50 година у чачанској Гимназији почињао са неким стихом.

Важност сусрета у дворишту дао је и говор градоначелника који је као из рукава ређао лепе реченице о кући која је обновљена захваљујући помоћи Републике Србије и града Чачка. Сетио се и поменуо и све остале чачанске сликаре.

Ја сам се сетио Грујициних акварела и његових часова цртања које нам је држао у Дому Културе пре скоро 30 година.

Кустосгалеријенамчитабиографију-Рисимову причу детета одраслом у бојајској радњи свога оца.

Чачански писац мудрим и лепо поређаним речима тумачи слику Чачански партизански одред насталу 1958. године.

Сликарева сестра са породицом међу првима се пење споредним степеницама улазећи у блиставу кућу.

Сви смо међу сликама и цртежима. Узимам један од сто добро одштампаних каталога.

Људи се радују сусрету са случајним посматрачима, сликају се... а онда одлазимо у комшијско двориште где свира оркестар.

Служи се бело вино у дубоким стакленим чашама. Беспрекорно уваљане у чоколадни прелив нуде се зреле црвене јагоде.

Сео сам и уживао у дивном чачанском часу сећања, поштовања, уважавања, ликовног, музичког и угоститељског предавања.

Један дан отићи ћу поново у галерију Рисим у некадашњој улици Светозар Марковића данас Господар Јовановој. Било би лепо када би негде на сред простора била и остављена мала ниска заобљена клупа да може да се седне и да се гледа.

Радно време Галерије „Рисим“ за посетиоце је од уторка до петка од 11 до 18. и суботом од 10 до 14.00 сати.

Рисомове слике, слике Чачка, Мораве, Драгачева биће ту до августа.

Кречим зидове у плаво са осмехом

Седим поред Мораве. Она одлази, сама, без мене.

Завршава се мај. Овог лета биће тридесет година рада агенције ЧВО-РАК. Желео сам да већ почнем са слављем: за почетак да окречим целу агенцију у плаво, да уредим двориште да изгледа као оног августа када је на отварању свирао оркестар из Украјине.

Хтео бих да се подсетим свих оних који су ми давали снаге да истрајем и да и даље летим...

Распемам ормане, фиоке и полице. Колико тога сам заборавио! Пронашао сам и разгледнице путника агенције са њихових путовања. Израђају из дубоких фиока сви моји дневници, програми путовања, проспекти, па календари. У регистраторима сложени исечци из новина – текстови и агенцији са фотографијама.

Пола ормана заузеле су касете телевизијских емисија „НАСМЕШИТЕ СЕ, МОЛИМ”. Странице и странице спискова свих добротинитеља који су учинили да Српски народни календар достигне велики тираж.

Пронашао сам и једну моју слику стару 63 године. Да, да, пре шездесеттри године – ја, поред Мораве.

Чворац поред Мораве

На крову Београда Десерт торта .

Тада сам имао три године. Толико, за неколико дана, пуни мој унук Јован. Идем за Београд тим поводом, понећу му Десерт торту и поклон.

Поклонићу му лимену кинеску касицу, која се може отворити само отварачем за конзерве. Убадићу унутра неку девизну новчаницу, уз обећање да ћу, када заслужи, додати још. Нек чува паре, па кад порасте и пође у свет, да понесе и лименку, али да је отвори ако му баш затреба. Сваки пут ћу му написати и неку кратку поруку, пропратно уз парице.

Волео бих да и он обиђе и реке и мора и океане, па да некад, са својим унуком, седи овде поред Мораве, само двеста метара далеко од агенције.

Волео бих када би прочитао овај текст којим му поручујем да тада и он окречи зидове у плаво.

Друго издање

Драгица Стефановић ЉУДИ НА ИВИЦИ ПОСТОЈАЊА

Књига је у продаји. Можете је наћи у књижари „Реч” – Дом културе, Чачак

МОЈЕ ГНЕЗДО
ЧАЧАК

Б. Теофиловића 27

ТЕЛ: 032 32 26 23 • 060 3 22 26 23

Три дворишта

Када се од Моравице - кафане, крене Љубићском улицом ка бедему, скоро при крају, су била три дворишта.

Три дворишта са капијом између, да се колачи и пите не иносе преко улице него да се донесу у другу кухињу. Милена, Нада и Драгојла гајиле децу, деца расла и иду у школу. Неки пошли на факултете.

Драгојли се разболела Лела. У Београду је у болници. Драгојла код Милене у стану и плаче заједно са њом. У фебруару Драгојла се враћа у Чачак, и данима, месецима годинама плаче.

Чемер изгубљеног детета осетила је и Нада. Наду нисам никада видео да плаче, али често је именом сина називала свог унука.

Из дворишта је, једне јесени, отишао Надин Лека, негде да у неком другом свету пише за неке небеске новине.

Радомир је напустио двориште и Драгојлу једног маја, и отишао да продаје црну кафу међу звездама.

Велизар од једног августа правне савете негде на небу дели.

У двориштима Милена, Нада и Драгојла са децом али и са унуцима као лековима.

Живот као Морава у близини иде, тече, расту и унуци, жене се и удају.

Долазе и прауници, најбоља непреписана интервенозна терапија.

Нада је кренула за Леком.

Остале су незабележене приче њих три, а дружиле су се као сестре иако је Нада имала два брата, а Милена и

Драгојла по три сестре. Силне животне приче ни Милица ни Бојана ни Зорана нису записале љубавне јаде и радости њихових бака. После толико година оне су се сећале, кажу, свега - и када је Милена први пут видела Велизара и колико је Нада некада патила за Леком. Драгојла каже да јој Радомир никада није рекао ниједну ружну реч.

Пред почетак једне зиме у свом дворишту, у својој кући, Драгојла само мало болесна, не мучећи никога, само се наслонила и заспала.

Овог јуна, у 92. години Милена је отишла да им у неком другом дворишту, можда одржи неки час. Милена је била и моја учитељица у основној школи.

COPY XEROX
Цара Душана 11, 32000 Чачак
Тел: 032-346-705

Dessert

TURKISH AIRLINES

СР - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
659(497.11)

ČVORAK news = ЧвораК вести / главни и одговорни
уредник Слободан Чворовић. - 2004?, бр. 1 - .- Чачак :
ЧвораК, 2004?. - 30 с

Месечно. Наслов од бр. 18 (2015)
ЧвораК вести = Čvorak News
ISSN 2466-2593 = Čvorak vesti
COBISS.SR-ID 195774732

ЧвораК
ВЕСТИ

ČVORAK
News

ИЗДАВАЧ, МАРКЕТИНГ, ДИСТРИБУЦИЈА : ДОО ЧВОРАК ЧАЧАК
Богдана Теофиловића 27 • Тел: 032 32 26 23 • Моб. 060 3 22 26 23
e-mail: cvorak032@yahoo.com

Директор - главни и одговорни уредник: Слободан Чворовић
Сарадници: Милета Којановић
Графичко обликовање: Светлана Џида
Штампа: "CODEX PRINT" Горњи Милановац